UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXXXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

ad aliquam partem ſucceſſionis hæreditatis, ergo
dñr ſimpliciter excluſæ, q̃uis ſtatutum mandet il-
las debere dotari, ut in ſtatuto ſub rub. de ſucceſſ. li-
berorum patre, uel matr. mor. condito teſtō in pri.
18 & melius in §. item dicimus.† & hoc, ꝙ ex diſpōne
ſtatuti filiæ excluſę debeant dotari, non facit, quo
minus dicantur ſimpliciter excluſæ a ſucceſſione,
ut clarè in terminis uoluit Soc. in conſi. 76. ex men-
te doct. cōiter, & ēt Cor. in d. conſi. 199. ergo ſumus
in caſu, in quo ipſæ filiæ, q̃ fuerunt dotatæ in teſtō,
ſeu quib. aliquid fuit ēt iure inſtitutionis relictum
pro dotib. non dñr partē feciſſe filio uniuerſaliter
inſtituto, quin ipſe filius, ſeu hæres eius poſſit cape-
re totum integrum trientem totius aſſis pro ſua le-
gitima debita iure naturæ: & iſta eſt uera concluſio
quæ eſt de mente oĩum, per q̃ in indiuiduo decidit
caſus noſter, in quo eſt cōcludendum, ut ſupra pro-
ximè, non obſtantibus pluribus, quæ prima facie in
oppoſitum facere vñr: nam ſi conſiderent, & diſtin-
guantur caſus, ꝓut ſunt conſiderandi, & diſtinguen
di nihil obſtabit huic concluſioni: neq; ↄ̃rium uo-
luit Cor. in conſi. 197. in 1. lib. quinimmò concorda
re vř cum p̃dictis, ut ex eius uerbis colligitur. Ad
p̃dicta ēt in terminis nobis inſeruiūt ea, quæ, uoluit
Rom. in l. unica C. qñ non petē. par. circa finem, ubi
latiſſimè examinat hunc articulum, & tandem con
cludit, ꝙ quatenus filia excluſa à ſtatuto percipit de
bonis patris ex patris diſpōne, facit partem filijs in
legitima, ut illud deducatur ex bonis, & hęreditate
quatenus aūt plus eſſet de iure in legitima filiæ, ea-
tenus impinguať legitima filij maſculi, & ita ſequuu
tur Ang. & Imol. in d. l. plane. §. ſi duob. ff. de leg. 1. q
dicunt, ꝙ filia dotata excluſa à ſtatuto nō facit par
tem in legitima, per tex. cum gl. in l. Papinianus §. ſi
conditioni in uerſ. unde ſi quis iuncta glo. ſingulari
in uerb. ſextans, alias ſuper uerb. debetur. ff. de inoff.
teſta. ubi Ang. idem uult, dicens, ꝙ perinde eſt, ac ſi
filia non eſſet in medio, & ita ēt firmat Io. de Imo.
in d. l. plane § ſi duob. Idem ſentit Ang. in conſi. in-
cip. ſtatuto ciuitatis Cortonæ, ꝙ eſt conſi. 299. pro
qua opinione facit, nam legitima eſt tertia, uel di-
midia eius, ꝙ quis habiturus eſſet ex ſucceſſione ab
inteſtato l. Papinianus, §. qm̄ aūt quarta ff. de inoff.
teſta. & in auth. nouisſima cū ibi not. C. eod. tit. & hř
per Bar. Alex. & alios cōiter in d. l. Gallus §. & quid ſi
tm̄: ſed ſtante ſtatuto huius ciuitatis filij maſculi eſ-
ſent habituri uniuerſam hæreditatem ab inteſtato,
dote filiarum excepta, ergo ipſe filius maſculus ꝓ
ſua legitima habere debet totum trientem totius
aſſis, dotib. filiarum prius exceptis, & detractis, qm̄
illæ cenſentur, vt æs alienum, ut per Ang. & alios, de
quib. ſup. proximè, & per Fulg. in d. §. unde ſi quis in
d. l. Papinianus. ¶ Et ſtante hac concluſione ꝓ vera,
q̃ in iudicando, & conſulendo ſequenda eſt, tū qa
magis cōis, ut atteſtantur doct. quos retuli, tū quia
in puncto iuris uerior eſt, ſupereſſet reſpondere plu
rib. q̃ prima facie in ↄ̃rium facere videntur, & quæ
referuntur per Soc. in d. conſi. 76. in 3. uol. ſed qm̄ ex
p̃dictis iudicio meo tolluntur oĩa, q̃ in ↄ̃rium poſ-
ſent allegari, iō non multum inſiſtendum eſſe arbi-
tror pro reſponſione, ſolum tñ rñdeo ijs, q̃ adducta
à Soc. in d. conſi. magis ſtringere vñr, Nam dico, ꝙ
ipſe conſuluit in caſu ſtatuti Ferrarienſis, ꝙ non ex
cludebat filias fœminas ſimpliciter à ſucceſſione
ꝑꝑ maſculos, ſed ita demum ſi ipſæ eſſent dotatæ,
quo caſu fateor, quod tunc filiæ dñr facere partem
in legitima ipſis filijs, ſecus ſi ſtatutū ſimpliciter ex-
cluderet filias fœminas ꝑꝑ maſculos à ſucceſsione,
qm̄ & ſi poſtea ſtatutum uelit, et mādet, ꝙ ipſæ filiæ
debeant dotari, tñ illæ non faciunt partē ipſis filijs
maſculis in legitima, ut dictū fuit ſup. expreſsè hoc
uoluit et firmauit Soc. in d. conſi. dicens hoc eſſe ue
rū, & cōiter doct. ita tenēt, et iſte eſt caſus noſter, ut
dixi. Itaq; illud conſi. Soc. in terminis facit ꝓ nobis,
& ꝓ ↄcľone ſup. tradita, & latius firmata. Nō obſtat
id, ꝙ uoluit Alex. in d. conſi. 197. in 6. uol. in ult. col.
in prin. qa primo reſpōderi pōt, ꝙ loquiť in caſu, in
quo filię fœminæ ſimpliciter à ſtatuto non eſſent
excluſæ à ſucceſsione ꝑꝑ maſculos. Secundo dico,
ꝙ Alex. ibi hoc ꝓ conſtanti non firmat, nā dicit, tñ
magis me mouent alia ſuperiora, q̃ hæc rō ultimo
loco adducta. Tertio dico ꝓ rñſione, ꝙ & ſi id uerū
ſit, ꝙ ibi dicit Alex. tñ debet intelligi, ut dicit Ro.
in d. l. unica C. qñ non pet. par. ꝙ eatenus, quatenus fi
lia habet ex bonis patris ex diſpōne patris, facit par
tem in legitima, vc3, vt illud detrahať de toto cor-
pore hæreditatis, et poſtea de hęreditatis reſiduo
debeatur tertia integra filio maſculo pro ſua legi-
tima, & ſi ultra dotem, et illud ꝙ habuiſſet filia ex
diſpōne patris, legitima filiarum eſſet maior de iu-
re cōi, tunc id, ꝙ eſſet ultra illam dotem, & ultra re-
lictum filiab. augeret legitimam filij maſculi, qm̄ cū
filiæ excluduntur fauore maſculorum, talis exclu-
ſio debet tendere ad fauorem ipſorū maſculorum
& iſta eſt propria mens D. Alex. in d. conſi. ex cuius
uerbis ēt colligitur iſta rñſio, ut ibi per eum. Et ſic
ex p̃dictis cōcludo legitimam filij uniuerſaliter in-
ſtituti, & grauati reſtituere, fuiſſe, et eſſe tertiā partē
totius hæreditatis, deductis prius dotib. datis, et reli
ctis ipſis filiab. à patre in teſtō ēt iure inſtitutionis,
& ita dictam tertiam, ſeu totum trientem totius aſ
ſis detractis dictis dotib. deberi hæredi ipſius filij, q
deceſſit ab inteſtato, itaq; uerū eſſe de iure arbitror.

SVMMARIVM.

1 *Vſusfructus integer patri, quoad vixerit, debeť de oĩb. iure ad uētitio ſiue ex latere materno. filio ĩ ptāte ſua cōſtituto q̃ſitis*
2 *Niſi teſtator, & qui filio reliquit, patri acquiri prohibuerit.*
3 *Et tunc expreſſa prohibitio eſt neceſſaria, neque ſufficit tacita, & an verum ſit num. 13.*
4 *Regulæ ſtandum eſt, niſi contrarium ſit expreſſè prouiſum.*
5 *Vſusfructus in bonis filio relictis patri debetur, ſi illorum bonorum adminiſtratio fuit patri relicta, uel dimiſſa, ſecus ſi fuiſſet interdicta.*
6 *Adminiſtratione bonorum vſque ad certum tempus, & non vltra alicui relicta, poſt illud tempus ei debetur, cui de iure communi deberi ſtatutum eſt: niſi illi etiam ad tempus adminiſtratio prohibita foret, num. 19.*
7 *Teſtator in dubio idē, ꝙ ius cōe, ſeu ſtatutū loci uoluiſſe cenſeť*
8 *Pater filij, cui aliquid fuit relictum, eſt legitimus adminiſtrator, niſi aliter fuerit prouiſum.*
9 *Pater, quamuis bonorum filij vſusfructus ei non deberetur, tamen fructuum commoditatem habere debet: & quomodo hoc intelligatur num. 10. & 21.*
11 *Vſusfructus, vel vſus filio relictus an, & quando patri acquiratur, vel ſola fructuum commoditas remiſſiuè.*
12 *Filius ſi hæres inſtituatur, vel ei aliquid concedatur, an, quid, & quando patri ſuo acquiratur.*
13 *Mēs teſtatoris cōiecturata ex alijs in teſtō diſpoſitis colligi dēt.*
14 *Teſtatorem aliquid voluiſſe, aut ſenſiſſe ſatis non eſt, niſi talis voluntas, aut ſenſus in diſpoſitionem tranſiuerit, ſeu ex alijs expreſſè diſpoſitis colligatur.*
15 *Teſtatoris mens coniecturata tantum poteſt, quantū expreſſa.*
16 *Expreſſum ēt quid dř, ꝙ verbis gñalib. comprehendi poteſt.*
17 *Vſumfructū in bonis filio relictis patri nō acquiri ex tacita, et cōiecturata mēte diſponētis, in quibuſdā caſib. hic demōſtrať*
18 *Geminata uoluntas multum ſolet operari.*
20 *Argumentum de adminiſtratione ad vſumfructum procedit negatiuè, non autem affirmatiuè.*
22 *Filius non pōt à patre fructus ab eo in bonis ipſius filij ꝑceptos repetere,*

repetere,ſi eos à patre percipi paßus eſt.Nec è ꝯ pater à filio
13 *Mulier paſſa maritũ reb.ſuis parafrenalib.vti non põt fructus*
iam perceptos repetere,ſed futuros quippe prohibere poteſt.

EPITOME.

VSumfructum patri in bonis filio relictis non deberi ex coniecturata mente teſtatoris in caſu,de quo hic agitur, demonſtratur.

CONSILIVM CXXXIX.

ILluſtriſsime D. domine mi obſeruandiſsi-
me,tuis literis mihi ſignificaſti, vt in cã in-
ter D.Hieronymum patrem ex una, & D.
Balbum filium ex altera uertente ſuper uſufructu
quorundam bonorum,meã uelim ſnĩam dicere:vi
ſo itaq; teſtõ D.Balbi antiquioris,in quo effectu ip-
ſe D.Balbum iuniorem ex filia nepotem inſtituit,
diligenterq́; conſideratis hinc inde ab utraq; parte
tàm in facto,q̃ in iure allegatis,ut precib.imò man
datis tuis paream,in illam ſnĩam, quam ueriorem
eſſe arbitrabor,pręmiſsis pro utraq; parte argumẽ-
tis,me conuertam.Et ꝙ uſusfructus patri debeatur
quam plura ſuadent,in primis iuris cõis, & regula-
ris diſpõ,qua iure Codicis,& moderno cautum re
peritur,† ꝙ de oĩb.iure aduẽtitio,ſiue ex latere ma
terno filio in ptãte conſtituto q̃ſitis uſusfructus in
teger patri,quoad uixerit,debeatur,uulgata l. cum
oportet C.de bon.quæ lib. l. 1. & per totum ferè C.
de bon.mat.§.1.inſt.per quas perſo.nobis acq. cum
alijs plurib.¶ Secundo † q̃uis ab hac regula ius ma
ximè authenticorum excipiat caſum, in quo patri
uſusfructus nõ debeat,ut qñ qs filio alicuius reliqt
hac ꝯdõne, ꝙ patri eius nihil acquirat,vt in auth.vt
liceat matri,& auiæ in prin.colla. 8. auth.excipitur
C.de bonis,quæ libe. † Tñ in hac ſpecie neceſſaria
erat expreſſa diſponentis prohibitio,ſeu diſpõ, ut
ex uerbis dictorum iurium infertur, & prout aliàs
iure digeſtorum expreſſa teſtatoris prouiſio requi-
rebatur l.quidã ff.de hęr.inſt.l.Imperator ff.ad Treb.
& fuit opinio Alex.in l. cum filio circa finem ff. de
leg.1.qui dicit non ſufficere in hoc tacitam mentẽ
teſtatoris,ſed expreſſam fore neceſſariam : idemq́;
eſt de mẽte Baldi in l.filiæ cuius col.ul.uerſi. ex hac
igitur qõne C. fam.herc.per teſt.in d.auth. excipit:
Sed in caſu,de quo agitur, hoc expreſsè prohibitũ
patri non reperitur,† ergo regulæ ſtãdum erit, arg.
l.ſi qñ §.& gñaliter C.de inoffi.teſta.ibi niſi hoc ſpãli
ter &c.iunctis uerbis ſcribentium ibi. ¶ Tertio † ſi
gnum,ꝑꝑ ꝙ infertur teſtatorẽ uoluiſſe patri uſum-
fructum deberi,nec illi eſſe ꝓhibitum eſt,ꝙ bono-
rum filio relictorum adminiſtratio fuerit patri reli
cta,ſeu dimiſſa,ſicut è ꝯ ſi eſſet patri adminiſtratio
interdicta,illi uſusfructus non acquiritur, ut colli-
gitur ex uerbis Bar.in l.ſi filij.ff.de iniur.& in l.lis nul
la ff.de iud.& vr̃ ſentire gl.in d.auth.excipitur,ac ẽt
Sal.in auth.idem C.de bonis, quæ lib.loquendo de
filio monaſteriũ ingreſſo,in cuius bonis pater uſũ-
fructum habebat ꝑ tex.in d.l.cum oportet §.nõ aũt
& arg.§.1.in auth.ut liceat matri,& auię: ſed in ca-
ſu,de quo agitur,teſtator bonorum adminiſtratio-
nem poſt natiuitatem poſthumi inſtituti cenſetur
dimiſiſſe,cum ſolũ uoluerit adminiſtrationem bo-
norum ſpectare ad Corneliã ſuã filiã uſq; ad natiui
6 tatem poſthumi,& non ultra;† ergo caſus admini-
ſtrationis bonorũ.poſtq̃ poſthumus natus eſſet,tan
quã à teſtatore omiſſus dr̃ in iuris cõis diſpõne re-
manſiſſe l.commodiſſimè ff.de libe. & poſth. l. ſi cũ
dotem ff.ſol.matr.l.ſi extraneus ff. de cõd. cau.dat.
& eſt perinde,ac ſi in illo caſu teſtator hoc idem,ꝙ
7 ius cõe diſpoſuiſſet,quia † teſtator in dubio cenſe
tur idem uoluiſſe,ꝙ ius cõe,ſeu loci ſtatutum l.hæ
redes mei §.cum ita ff.ad Treb.& ibi Bart. & in l.ut
8 iuriſiurãdi §.ſi liberi ff.de ope.libe. At † de iure cõi
qñ à teſtatore,qui filiũ alicuius hæredem fecit, uel
illi aliquid reliquit,de adminiſtratore prouiſum nõ
fuit pater ſuus dr̃ eſſe legitimus adminiſtrator l. fi.
C.de bonis,quæ lib.cum alijs ſimil.ergo ẽt bonorũ
9 filij uſufructuarius dicetur.Quarto † dato, ſed non
conceſſo,ꝙ nos ſimus in caſu,in quo patri non poſ
ſit dici deberi vſusfructus,uel ex expreſſa teſtatoris
prouiſione,uel ex eius coniecturata mente, ꝙ ulti-
mum an ſit uerũ,infra latius dicet,tñ non tollit, qn
ipſe Hieronymus pater fructuum commoditatem
ſit habiturus,ut eſt de mente gl. magnæ in fi. uer. in
d.auth.q̃ ſequitur Ang.Are.in §.1.col.2.inſt. ꝑ quas
perſo.nobis acquir.quem refert, & ſequitur Iaſ. in
d.l.cũ filio nu.157.& pro hoc dicto bene facit text.
in d.prin.in auth.ut liceat matri, & auiæ, & allegat
l.plenũ §.ſi uſus,& l.filiofa.ff.de uſu, & habita. q̃ iu-
ra optimè conſonant.¶ At pro ꝯria parte,ꝙ D.Hie-
ronymo patri ipſius D.Balbi uſusfructus dictorum
bonorum,ſeu illorũ cõmoditas non debeatur; ſed
pleno iure hæreditatis bona ad D. Balbũ pertineãt
ſi non ex expreſſa prouiſione,ſaltem ex tacita, q̃ ex
coniecturata mente teſtatoris multifariam colligi
põt,facilè,& uerè de iure oſtendi põt, plures caſus
10 prius præſupponendo,quorũ primus eſt,† qñ filiofa
milias alicuius relinquitur,ſeu conceditur uſus, vel
uſusfructus,ſiue habitatio ædium,aut aliorũ bono
rum,& tunc patri,in cuius ptãte erat, olim de iure
digeſtorum uſusfructus non acquirebatur,ſed ſolũ
illorum commoditas unà cũ eius filio d. l. plenũ §.
ſi uſus,& d.l.filiofa & hoc eſt illud,ꝙ aliqui dicunt,
ꝙ ſi patri non acquiritur uſusfructus, ſaltem com-
moditas illi acquiri dr̃:At qñ plena proprietas filio-
fa.relicta eſſet,tunc ſi patri aliqua rõne uſusfructus
non acquiritur,nec commoditas aliqua ẽt ipſi ac-
quiri cenſetur,ut ſignanter colligit ex uerbis Alex.
in l.poſſeſſio in prin.ff.de acq.poſſeſſ.q ſic intelligit,
& declarat gl.in d.auth.idem in fi. uer. & ibi Cyn.&
ad hoc allegat Bar.tex.in d.l.plenum §.ſi uſus, & in
d.l.filiofa.iſtudq́; tenent Ang.in l.1.§.item acquiri-
mus,& Roma.in d.l.poſſeſſio in prin.ff.de acq. poſſ.
quicquid ibi dixerit Io.de Imol.Bar.ẽt in l.fin.circa
finem C.de uſufructu uoluit,ꝙ id,ꝙ dici ſolet,ꝙ qñ
patri uſusfructus mediãte ꝑſona ſui filij non põt di
ci acquiſitus,tunc ſaltem commoditas ei acqri di-
catur,ꝓcedit,qñ filiofamilias uſusfructus, uel uſus
eſſet relictus,& in caſu iſto loquunt iura de hac ma
teria loquentia,non aũt qñ bona quoad proprieta-
tem filiofamilias relicta fuiſſent:& ſm hũc ſenſum
debet intelligi id,ꝙ uoluit Ang.de Aretio in d. §.j.
inſtit.ꝑ quas perſo.nobis acqu.alioquin benè nõ lo-
queretur,& in caſu iſto ẽt loquitur gl.in l.3.§.ſi filio
11 ff.commodati : † Sed ſm ius Codicis,quo mediãte
perſona filijfa.patri ẽt põt acquiri uſusfructus, uel
uſus filio relictus,ut in d.l.fi.C. de uſufru. Vtrũ patri
uſusfructus,uel ſola fructuũ cõmoditas dicat acq-
ri,colligit ex diſtinctione Bart.in d.l.fi.maximè cir-
12 ca fi.cuius uerba inſpici,& ꝯſiderari poſſunt.Secun-
dus caſus ſit,qñ filiusf.alicuius fuit hęres inſtitutus
aut illi bona conceſſa fuerunt,& tunc ſi patris con-
tẽplatione,& intuitu,quo caſu bona dñr ꝓfectitia,
illa pleno iure patri,non aũt filio dñr acquiri l. pla-
cet ff.de acq.hære.§.1.inſt.ꝑ quas perſo.nobis acqr.
Si uerò filij ꝯtẽplatione,& ex cã aduentitia relicta,
ſiue acquiſita fuerunt,& tũc filio dñium,ſeu ꝓprie-
tas ſola dr̃ acquiri,uſusfructus aũt patri d.l.cũ opor
tet

tet in prin.cũ alijs iã allegatis,niſi teſtator,ſeu ille,q
bona ei conceſſit,ↄ̃rium uoluerit,& diſpoſuerit, vt
hr̃ in auth.ut liceat matri,& auiæ in prin.trãſlata in
13 auth.excipitur C.de bon.quæ libe. †utrũ aũt in hac
ſpecie ſit neceſſaria expreſſa uoluntas, ſeu diſpõ ꝓ
hibitiua teſtatoris,an uerò ſufficiat tacita,q̃ ex con
iecturata mẽte ex alijs in teſtõ diſpoſitis colligatur
ad not.per Bal.in l.unica in fi.C. de his,qui añ aper.
tab.per Soc.in l.in ambiguo.ff.de rebus dubiis,& in
l.hæredes mei §.cũ ita ff.ad Treb.& in conſi.6. uol.
3.col.4.Io.de Imo.in l.illa inſtitutio.ff.de hæred. in-
ſtit. Dec.in conſ.89.conſi.201.& conſi.218.col.pen.
& conſi.377.col.5.cum alijs;doctores in hac ſpecie
uariaſſe vñr,nam Bald.in l.filię,cuius col.ul.C.fam.
hercif.& Alex.in d.l.cum filio quaſi circa finem uo
luerunt neceſſariã eſſe expreſſam teſtatoris ꝓhibi-
tionem per tex. in d.auth.excipitur,& hoc idem ꝓ-
bare vr̃ tex.in corpore,unde ſumif in aut.ut liceat
matri,& auiæ in prin.colla.8.ibi ſub hac diffinitio-
ne atq; ↄdõne &c.& olim iure ffõrum ẽt ad hoc,ut
pater excluderetur à relicto facto eius filio,expreſ
ſa debebat fieri excluſio, nec tacita ſufficiebat d.l.
quidam.ff.de hære.inſt.l.Imperator.ff.ad Treb.Cre-
brior tñ doctorum ſñĩą eſt ↄ̃ria in d.l.cum filio ferè
circa finem, & p̃cipuè inſignis p̃ceptoris Senenſis
Barthol.Soc.nec non Bar.in l.ſi uſusfructus. §.ſi ita
quis,ff.qñ dies leg.ced.qui uolunt,ꝙ ſufficiat tacita
mens,& tacita prohibitio teſtatoris, ſeu diſponen-
tis,q̃ ex alijs in teſtõ diſpoſitis colligatur,& cõiectu
retur,alioquin ſi mẽs illa ex alijs expreſsè diſpoſitis
colligi non poſſet,non ſufficeret ad excludendũ fra
14 trem ab uſufructu ꝑ p̃dicta,† qm̃ ſatis non eſt,ima-
ginari defunctum,ſeu teſtatorẽ aliquid ſenſiſſe, uel
uoluiſſe,niſi talis mens,& ſenſus in diſpõnem tran-
ſiuerit,ſeu ex alijs expreſsè diſpoſitis iſtud inferen-
tib.colligatur l.quidam cum filium,& ibi Bal.& Io.
de Imo.ff.de hære.inſt.& Bal.in d.l.unica cũ alijs ſu-
perius allegatis. Nec obſtat id, quod hr̃ in d.auth.
excipitur,& in corpore,vnde ſumif,nec id,ꝙ voluit
Bal.in d.l.cum filiæ,qm̃ licet ibi dicatur, patri non
deberi uſumfructũ, qñ teſtator hanc ↄdõnem, ſeu
diffinitionem appoſuit,tñ hoc põt intelligi non ſo-
lum expreſsè,ſed ẽt tacitè ex coniecturata mẽte te
15 ſtatoris,de qua ſup.† cum illa tm̃ poſſit, quãtum ex
preſſa l.ſi ſeruus plurium in fi.cum ibi alleg.ff.de leg.
1.l.in ↄdõnib.primum locum.ff.de cond.& demon.
16 cum ſimi.Præterea † quid ẽt dr̃ expreſſum, ꝙ uer-
bis gñalib.comprehendi põt,ut declarãt Bar.& alii
in l.1.& in l.iam hoc iure.ff.de uulg.& pup.& hr̃ per
Imol.in c.Raynut.extra de teſta. & quamuis Alex.
in d.l.cum filio auſus fuerit dicere, in hoc requiri
expreſſum teſtatoris prouiſionem, nec tacitã ſuffi-
cere,tñ Soci.& alii Mod. ibi illius dictum non rece
17 perunt.¶ Ex † gloſis aũt,& ex dictis ſcribentiũ ma
ximè Saliceti,& Cyni,ac aliorum in d.auth. idem
C.de bonis,q̃ lib.& in d.auth.ut liceat matri.& auiæ
in prin.& in uariis locis,ut ſtatim dicam, plures ca-
ſus colligunf,in quib.ex tacita,& coniecturata mẽ
te diſponentis,ſiue teſtatoris prohiberi cẽſetur, pa-
tri in bonis filio relictis uſumfructum acquiri, ex
quorũ dinumeratione patebit,nũ in caſu, de quo
agitur,ipſi D. Hierony. in bonis ſuo filio D.Balbo
relictis uſus fructus dicaf ex tacita mente teſtatoris
interdictus & inter alios caſus à ſcribẽtib. enumera
tos ponif iſte,qñ teſtator filiofamilias legãdo nulla
mentione facta de patre, nec de patria poteſtate ẽt
demonſtratiuè,mandauit res legatas, aut aliter le-
gatas filio ſolui,uel reſtitui,ſic.n.cenſetur teſtatorẽ
denegaſſe uſumfructum patri acquiri debere, nam
uerbum reſtituo,ſeu ſoluo ad perſonam filij relatũ
hanc ſignificationem habere vr̃, ut ẽt fructus com-
prehendat l.uideamus.§.in fauiana ff. de uſuris, &
hoc in terminis uoluit Bar.ꝑ illum tex.cum gl.in l.
ſi uſusfructus §.ſi ita quis.ff.qñ dies leg. ced. ergo à
fortiori hoc erit dicendum,qñ teſtator iuſſit rẽ le-
gatam filio debere ſolui, uel reſtitui cum fructib.
cum expreſſa magis,q̃ non expreſſa nocere ſoleãt.
l.expreſſa ff.de reg.iur.& hunc caſum ſequunf Salv.
& alij in d.auth.idem:ſed in caſu noſtro, nato poſt-
humo hærede inſtituto, teſtator mandauit ei ilico
bona cum fructib.perceptis debere reſtitui, nulla
facta mentione patris,ſeu patriæ ptãtis, ergo inferf
nos ſub caſu proximè relato eſſe.¶ Alius caſus col
ligitur ex uerbis D.mei Bartholomei Soc.in d.l.cũ
filio in fi.uer.qñ teſtator circa relictum factũ filio-
familias alicuius uſus fuiſſet uerbis geminatis,nam
18 † geminata uoluntas multũ ſolet operari, ut in au-
thẽ.de iudicib.in prin.iuncta l.1.& ibi Bar.C.de pet.
bon.ſubla.li.10.iuncto c.ſi motu proprio de p̃bẽ. in
6.& colligitur ex uerbis Bal.in l.nec damnoſa C. de
precib.Imper.offer.& faciunt,q̃ latè ponunt Mod.
in c.ſi cautio extra de fide inſtru.Bart. in l.baliſta ff.
ad Treb.& exemplificat Soc.ibi qñ teſtator mãdaſ-
ſet filiofa.pleno iure debere reſtitui. At in caſu de
quo agitur,teſtator uſus fuit uerbis geminatis, ſeu
ex diſpoſitis per eũ quoad bona relicta poſthumo
inſtituto uoluntas geminata colligitur,ergo inferf
ꝙ teſtator noluerit patri uſumfructum acquiri, ſed
pleno iure bona hæredi inſtituto deberi: in primis
enim mentionem fecit de Balbo hęrede inſtituto
naſcituro non ſub cõmemoratione patris, ſed ma-
tris,cui teſtator iuſſit,ꝙ ſtatim nato Balbo bona cũ
fructib.reſtitui deberent,ut ſup.ꝙ ſolum per ſe ſuf-
ficeret,ut iam dixi:Sed ulterius addidit teſtator ſæ-
pius reiterando, ꝙ Balb. hæres inſtitutus perpetuò
ſtare,habitare,ac permanere deberet in domo ip-
ſius teſtatoris tanquam de domo,& familia, ſeu ꝓ-
genie,& caſata ipſius teſtatoris: ꝑꝑ ꝙ innuitur, te-
ſtatorem uoluiſſe ius ad ſolum filium Balbum, &
non ad patrem pertinere arg.not.per gl.in l.3.§.ſi fi
lio ff commoda.& l.plenum.§.ſi uſus,& in l. filiofa.
ff.de uſu.& habit.Addidit ẽt teſtatori ꝙ integrali
ter,& abſq; aliqua detractione bona deberent ipſi
Baldo naſcituro,ſtatim quo fuiſſet natus,reſtitui &
cum fructib.quod ſignificare vr̃, ut bona pleno iu-
re ſint reſtituenda hæredi abſq; diminutione,& prę
ſertim cum teſtator uoluerit,& expreſsè diſpoſue-
rit,ꝙ oĩa,& ſingula in teſtõ contenta, & diſpoſita
p̃ciſè obſeruentur,locumq; habeant,et effectũ ſor
tiantur:q̃ uerborum geminatio infert, ꝙ bona ple-
no iure ſint reſtituenda,& diſpoſita intelligantur,ut
uerba ſonam,arg.d.l.uideamus §.in fauiana.Conſi-
dero ẽt,ꝙ teſtator uoluit adminiſtrationem bono-
rum,interim dum naſceretur poſthumus hęres in-
ſtitutus,pertinere ad Corneliam eius filiã, quæ fuit
Balbi mater,non aũt ad partem D.Hieronymũ:qui
nimmò relinquendo illam alteri, q̃ patri ipſius po-
ſthumi vr̃ uoluiſſe,ꝙ nullo tp̃e ſpectet ad patrem,
ut eſt tex.in indiuiduo in §.1. in auth. ut liceat ma-
tri,& auiæ,ꝑꝑ ꝙ infertur,teſtatorem noluiſſe patrẽ
poſthumi hæredis inſtituti debere uſumfructũ hr̃e
ut colligif ex gl.in d.auth.excipif, et ex uerbis Sal.
& Cy.in d.auth.idẽ,nec non ex tex.in d.§.1. in auth.
ut liceat matri,& auiæ ibiq; not.ex quib. oĩb.ſimul
iunctis indubitanter colligif, ꝙ nos ſumus in caſu,
in quo teſtator uoluit uſumfructũ non deberi patri
ipſius poſthumi hæredes inſtituti, quia ſi oẽs caſus
proximè relati ſingulariter,& de per ſe poſſunt hoc
importare à fortiori debent hoc ſignificat,qñ ſimul
concurrunt,uel ſaltem ſi conſiderando illos ſepara
tim,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tim,& de ꝑ ſe hoc importare non poſſunt, tñ ſecus erit,qñ una concurrerent:nã ꝗ nõ proſunt ſingula, multa iuuant auth.itaq;.C.cõia de ſucceſ.ca.1. & ibi Mod.extra de treg.& pac.Poſſet ẽt põderari,in quã tum teſtator uoluit alimenta quibuſdã ꝑſonis p̄ſtari debere in domo, & ſimul habitando cũ hærede in domo teſtatoris,ꝙ non poſſunt intelligi eſſe p̄ſtãda,niſi ab ipſo hærede, & ab eius adminiſtratore, cũ legata oĩa ſimpliciter relicta p̄ſtanda ſint ab hærede §.legatũ inſt.de leg.l. legatũ l'ultima ff. de leg. 1.& l.legatorũ.ff.de leg.2.ergo infertur, ꝙ hæres dicta alimenta deducere debet ex fructib. quos ꝑcipere potuit,arg.l.ſed ſi §.idẽ ait ff.de uſu,& habit.& melius in l.ſi alij cum gl.ff.de uſufr. Priora tñ magis placent.Et hæc ſecunda pars conſultationis in caſu propoſito uerior vr̃,& ego illè ſequor, & ſm̃ eã arbitror ad fauorem D.Balbi pronunciandũ eſſe, nõ obſtantib.ijs,ꝗ ex aduerſo deducebant:Primum.n. ex p̄dictis ſublatũ vr̃,nã ꝗuis in aduentitijs filij uſuſfructus patri debeat,d.l.cũ oportet,tñ gloſſ.& doct. cõiter plures caſus enumerant, in quib.non debet, prout iã retuli,inter quos caſus noſter comprehenditur,ut proximè demonſtraui. Et ex his ceſſant ẽt illa,ꝗ in ſecũdo motiuo deducebant, quicquid ex oppoſito diceret.Non aduerſatur tertium in ordine,qa retorqueri põt,† nã ſi teſtator alteri, ꝗ patri hæredis inſtituti bonorum adminiſtrationem ẽt ꝑ tpe,ſeu ad tp̃s reliquit, ergo infertur, ꝙ illam patri vr̃ inhibuiſſe taliter,ꝙ ſi finita, vel extante adminiſtratione illius,cui teſtator eã iniunxit, opus fuerit adminiſtratore uel rõne ætatis,vel alia de cã, patri non dr̃ reſeruata,ſed de alio legitimo adminiſtratore prouidendum eſt,cum pater apud teſtatorem pro ſuſpecto habitus fuerit.§.1.in auth.vt liceat matri,& auiæ,Sal.poſt gl.& ibi Iacob.Butrig.& Cyn.in d.auth.excipitur.Ex quo infertur, ꝙ patri uſusfructus cenſetur prohibitus,quia ſi uſusfructus ſibi deferetur,multo magis adminiſtratio, nã unum trahit aliud,vcȝ pater adminiſtrationem non habet,ergo nec uſumfructum:† Affirmatiuè aũt argm̃ iſtud non procederet,vcȝ habet adminiſtrationem, ergo & uſumfructum l.fi.§.ſin aũt. C. de bon. ꝗ liber. Poſtremò non aduerſatur,ꝙ ſaltem commoditas, ſeu participatio fructum ad patrem ſpectare debet, † nam poſſumus dicere,vt fuit de intentione gl. in d.auth.idem,ꝙ hoc procedit in ultimo caſu, quem refert gl.ibi in fi.uerſi.qñ imperator filiofa.donauit: Sed gl.ibi nihil allegat,& iõ dicere poſſumus id, ꝙ ſolet dici per tex.in illam.C.de colla. uel melius reſponderi põt ex ijs,ꝗ inquit Alex. poſt alios cõiter in l.poſſeſſio in prin.ff.de acq.poſſeſſi.& Bar.in l. fi.in fi.uerſ.C.de uſufr.& probarur in d.l.plenũ. §.ſi uſus, in l.filio.ff.de uſu,& habit.& ꝑ glo.in l. 3. §.ſi filio ff. commod.ꝙ id,ꝙ de commoditate fructuũ inquiunt glo.Ang.de Aretio,& quidam alij,procedit,qñ filiofa.relictus eſſet uſusfructus,ſeu uſus, uel habitatio,nõ aũt qñ bona,ſeu res relicta forent quoad dominium eius intuitu,& non patris. Num ꝗd † aũt D.Balb.filius poſſit ꝯ eius patrẽ agere, & fructus ab eo receptos repetere,omittẽdo plura, quę allegari poſſet,magis æqua, & fortè melior vr̃ ſnĩa illa, ꝙ non poſſit, neque hoc facere debeat,cũ paſſus hoc fuerit,uеluti è ꝯ dr̃ de patre,cui de iure uſusfructus debebatur,ꝗ tacendo,& patiendo cõceſſit, ꝙ filius fructib.uteretur,nam nec pater,nec fratres illos exigere poſſunt,ut pax inter eos conſeruetur,ut in d.l. cum oportet §.ſin aũt res;† ſicut ẽt in ſimili,ut pax, & amor inter coniuges conſeruetur,mulier,ꝗ paſſa fuit maritum rebus ſuis parafrenalibus uti,non põt fructus iam perceptos repetere,futuros aũt põt prohibere l.fi.ubi plenè habetur C.de pactis conuen.& ita reſideo,ſaluo ſaniori iudicio. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Vſusfructus in bonis maternis filiorum debetur patri,exceptis quibuſdam caſibus,& num.26.*

2 *Caſus omiſſus:& à contrahentib.non prouiſus remanet ſub dſpoſitione iuris communis:Declaratur num. 27.*

3 *Prouiſio hominis tollit prouiſionem legis extraordinariam, nõ autem ordinariam.*

4 *Aequalitas tàm in conſtitutione dotis,quàm in eius argumento,& in pactis de lucrando ſeruanda eſt inter dotem, & donationem propter nuptias.*

5 *Reſeruatio bonorum maternorum facta filijs viuente patre,ſolum quoad proprietatem,& non quoad uſumfructum intelligitur.Contra,ſi ipſi hæreditate paternæ renunciant,reſeruando ſibi maternam num. 18.*

6 *Contractus, & illis diſpoſita in dubio regulantur ſecundum ius commune,aut ſtatutarium,uel loci conſuetudinẽ:& quando hoc verum ſit num.39.*

7 *Filius,aut filia paternæ hæreditati renuncians fruſtra ſibi maternam ſibi debitam reſeruat, & renunciando paternæ non cenſetur maternæ renunciare.*

8 *Conuentio facta à filijs ſuper ſucceſſione parentum viuentium non ualet,non interueniente illorum conſenſu,ẽt ſi iuramento firmata eßent:niſi fieret non principaliter,ſed ſecundario ad effectum,ne ſibi in ea præiudicetur,num. 41.*

9 *Maritus reſeruando ſibi vſumfructum in bonis vxoris,ea prædecedente ſine liberis,illũ reſeruaßе multo magis cenſetur,ſi cum liberis prædecederet. Contra num.43.*

10 *Onera matrimonij aduc ſoluto matrimonio durant,quando ſuperſunt filij.*

11 *Argumentum à contrario ſenſu in contractibus quando ſumi poſſit,& quando non.*

12 *In contractibus ſi non contraria,ſed eadem,uel ſimilis,uel maior ratio militet,arguitur aut à ſimili, aut ab æquipollenti.*

13 *Pater uſufructu bonorum maternorum filij ſibi præiudicat,illi expreſſè,vel tacitè renunciando.*

14 *In contractibus ſiue bonæ fidei,ſiue ſtricti iuris arguitur à contrario ſenſu etiam ad præiudicium contrahentium, & iuris alias debiti,& contra naturam contractus, & in fauorem tertij,qui contractui non interfuit.*

15 *Intellectus ſumptus à contrario ſenſu ex verbis contractus dicitur expreßus ſaltem quoad iuris effectus.*

16 *Incluſio vnius eſt alterius excluſio,& qui vnum caſum elegit, alij renunciare cenſetur.*

17 *Verba in quantum,quatenus,& ſimilia ſunt limitatiua,& reſtrictiua.*

19 *Verbum quodlibet in contractibus correſpectiuè inter partes appoſitum debet aliquid operari.*

20 *Expreſſio eius,quod tacitè ineſt,quando aliquid operetur.*

21 *In parificatis eadem determinatio eſſe debet.*

22 *Maritus ſi cum vxore paciſcat̄,quòd,ea ſine liberis p̄decedẽte, vſusfructus bonorum dotalium ad maritum ſpectet, ſi cũ liberis p̄decedat vſusfructus ad filios,& nõ ad maritũ ſpectabit.*

23 *Muliere ſtipulante dotem ſibi reddi, ſi decedat in matrimonio ſine liberis,ea cum liberis decedente, dos liberi tantum, & non marito acquiritur.*

24 *Dos ad quẽ ſpectet muliere decedente cũ liberis,maximè ſtãte pacto,vt ea decedẽte ſine liberis,dos ad dotantẽ reuertatur.*

25 *Dictio ſi vero regulariter,& propriè diuerſitatem iuris,& facti denotat.*

27 *Caſus omiſſus quando habeatur pro omißo, & quando non.*

28 *Ex mente contrahentium id eſſe dicitur, quòd ex argumento ſumpto à contrario uenit.*

29 *Vxor maiorem ergo liberos,quam erga maritum affectionem habere cenſetur.*

30 *Prouiſio hominis tollit prouiſionem legis ordinariam in caſu omißo,concurrente fauore dotis,& filiæ.*

31 *Prouiſio hominis ſibi homini preiudicat etiam quoad ſibi regu-*

lariter